

Lietuvos gyventojų savižudiško elgesio prielaidos ir apsauginiai veiksniai

Savižudybių rodiklis Lietuvoje išlieka vienas aukščiausių Europoje ir pasaulyje, todėl yra svarbu tyrinėti šią problemą bei galimus sprendimus moksliniais metodais. Be to, remiantis ankstesnių epidemijų ir pandemijų duomenimis, manoma, kad pandemijai nuslūgus, gali augti savižudybių skaičius (Gunnell et al, 2020).

Norint sukurti efektyvias prevencines priemones, būtina kuo išsamiau ir tiksliau suprasti ne tik savižudiško asmens elgesį lemiančius rizikos, bet taip pat ir apsauginius veiksnius.

Naujausi moksliniai tyrinėjimai suicidologijoje vis daugiau patvirtina sociokultūrinių veiksnių reikšmę, dėl to svarbu nagrinėti būtent Lietuvos gyventojų suicidines tendencijas, nes kitų valstybių tyrimų rezultatai ir interpretacijos gali neatitikti Lietuvos situacijos.

Planuojame tirti asmenų, kurie kreipėsi pagalbos į specialistus, savižudiško elgesio apsauginius bei rizikos veiksnius. Norime juos palyginti su kitų šalių tyrimų rezultatais ir pateikti įžvalgų savižudybių prevencijos sistemos tobulinimui.

Taip pat planuojame tirti jaunų žmonių savižudiško elgesio ypatumus. Šioje temoje planuojame bendradarbiauti su kolegomis iš kitų šalių.

Risk and Protective Factors of Suicidal Behavior in the Lithuanian Population

The suicide rate in Lithuania remains one of the highest in Europe and the world, so it is important to study this problem and possible solutions using scientific methods. Moreover, based on data from previous epidemics and pandemics, it is believed that the suicide rate may increase when the pandemic subsides (Gunnell et al, 2020).

In order to create effective preventive measures, it is necessary to understand not only the risk factors that influence the behavior of a suicidal person, but also the protective factors in a more detailed and accurate manner.

Recent scientific research in suicidology increasingly confirms the importance of socio-cultural factors, so it is important to examine the suicidal tendencies of Lithuanian inhabitants specifically, because the results and interpretations of studies in other countries may not match the situation in Lithuania.

We plan to study the protective and risk factors of suicidal behavior of individuals who have sought help from specialists. We want to compare these results with the results of studies in other countries and provide insights for improving the suicide prevention system.

We also plan to study the characteristics of suicidal behavior among young people. In this topic, we plan to collaborate with colleagues from other countries.